

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Štiri izhodišča evropskega nemira

NEMČIJA, MADŽARSKA, BOLGARIJA IN ITALIJA.

Ameriški tisk se zadnje dni precej obširno ukvarja z »evropskim« problemom, na katerega gleda seveda s svojimi očmi, očmi opazovalca z onkraj oceana, z druge celine »novega sveta«. Kljub temu mu pa moramo pritrditi v tem, da je znal pravilno določiti centre nemira in vsega, kar vznemirja našo Evropo, ustvarja napetost in stalno resno nevarnost. Ugotovil in določil jih je po vodnih poteh, rekah in morjih. Ta vodna pota in obenem linije pretresljajev evropske mednarodne politike so Rena, Visla, Donava in Jadransko morje! Ob teh linijah so tudi vse države, ki se bore proti obstoječemu stanju, to so Nemčija, Madžarska, Bolgarija in Italija. Te štiri države ob teh štirih vodnih poteh so edine zakrivila, da se niso uresničile težnje onih, ki so hoteli po veliki svetovni vojni potom Društva narodov ustvariti novo spojiteljsko Evropo, ki bi pričela graditi na svoji solidarnosti novo razvoja dobo človeštva, novo moč starega kontinenta! Vse druge države, kolikor jih še šteje Evropa, so na drugi strani, na liniji politike ohranitve statusa quo.

Glavni izvor nemira in vse sedanje evropske krize je Nemčija, ki se dotika kar dveh, odnosno treh vodnih potev, ki so črte lomnice pretresljajev: Rena, Visla in Donava! Izvor tega nemira je Nemčija, kakor je pravilno dejal češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš v svojem ekspoziciji v praškem parlamentu, že od svoje združitve po revoluciji l. 1848. Tendence imperialistične in hegemonistične ekspanzije, ki so se pojavile takrat, so dosegle prvič svoj višek in obenem izbruh v vojno v dobi cesarja Viljema II. Izid vojne je sicer zrušil Viljema in viljemovsko Nemčijo, toda tendenca je vsaj podtalno ostala. Stresemann, sodelavec tudi že pokojnega Aristida Brianda, ki je bil tiptičen predstavitelj Nemčije prvega pojnega desetletja, je na zunaj deloval pacifiistično, za mednarodni sporazum, toda v bistvu je zasledoval večnomiške cilje. Razlika med Viljemom in Stresemannom je bila torej le taktična. Adolf Hitler se je pa vrnil na Viljemovo izhodišče, to se pravi, da zasleduje iste cilje, kakor jih je demokrat Stresemann, toda po Viljemovih metodah. Ti cilji so hegemonija germanstva v Evropi. V konflikt prihaja z ostalo Evropo na treh vodnih linijah: Reni, Visli in Donavi. Na prvi s Švico, Francijo in Belgijo fer deloma Holandsko, na drugi s Poljsko, na tretji pa z Avstrijo in Češkoslovaško. Ločena od teh je Danska s Šlezvikom. Tako je Hitlerjeva Nemčija v odprtem sporu s prav vsemi državami, na katere mej.

Drugi dve izhodišči nemira sta na vodni poti Donave, to sta Madžarska in Bolgarija. Tendence Madžarje je bila že od priselitve v Podonavje slična nemški: širiti se na vse strani in vlada-

ti! Madžarski vojni pohodi so bili v srednjem veku usmerjeni z osrednje Ogrske nižine na vse strani, na sever in vzhod proti Karpatom kot naravni geografski meji, na jug proti Jadranskemu morju, na zahod pa proti Alpam. Na severu in vzhodu so Madžari dosegli svoj cilj, na jugu so jih zavrla Turki, na zahodu pa Nemci. Vendar do svetovne vojne niti v svojih mejah niso dosegli tistega, kar so hoteli: pomadžarjenje Ogrske. Ostali so v njej, dasi oslabljeni in že nacionalno, duhovno in teritorialno načeti Slovaki, podkarpatski Rusi, Romuni, Srbohrvat, Slovenci in Nemci. Ob izidu svetovne vojne so Madžari izgubili ozemlja teh narodov, ostala pa je živa stara nacionalno-imperialistična težnja. Gömböseva država je, kakor Hitlerjeva v Nemčiji, potenciranje te težnje. Od tod izvira nemir, ki ga povzroča Madžarska ob vodni poti Donave. V odprtem konfliktu je s Češkoslovaško, Romunijo in Jugoslavijo, v latentnem pa z Avstrijo; kajti težnji po vrnitvi Gradiščanske se kljub vsemu zavezuje z Dunajem še ni odrekla. Prav tako je stara nacionalna in državno-hegemonistična težnja Bolgarske, ki je ostala nespremenjena kljub porazom. Na isti vodni poti Donave je v sporu z Romunijo, Turčijo, Grčijo in Jugoslavijo, z vsemi svojimi sosedi. Njen cilj je bolgarski Balkan!

Ob četrti vodni poti — Jadrani — leži četrto izhodišče evropskega nemira. Italija! Element pretresljajev je že od pamtiveka. Rimljani so hoteli ustvariti sredozemsko-evropski imperij in so ga tudi ustvarili, toda latinizirali so ga samo deloma. Ko je imperij razpadel, je prišel v nove, germanske roke, ki so ga obnovile v »svetem rimskem cesarstvu nemškega naroda«. Po razpadu tega je vstala iz »pomladi narodov« Italija, ki se je etablarila kot dedinja starega Rima. Od tod niene nacionalno-imperialistične tendence. V svetovni vojni je bil njen klic »Trento e Trieste!« Toda bil je le etapa. Ko je bil realiziran, se je v cesarskem Mussoliniju vtelesil nov: Sredozemlje! Tendence segajo v Dalmacijo, Albanijo, Grčijo, Tunis, Alžir, Maroko, Švico, Savojo, Nico in Korziko. V konfliktu je z vsemi svojimi sosedi, tudi z Nemci, dasi ga iz taktičnih vzrokov prikriva pod plaščem prijateljstva, ki pa je izrazito prehodnega, začasnega značaja.

Iz tega vidimo, da bi bila v Evropi takoj mogoča trdna in iskrena organizacija miru in mednarodnega bratstva, če ne bi bilo imperialistično-hegemonističnih stremeljenj: Nemčije, Madžarske, Bolgarije in Italije. Zanimiva je pri tem ta četvornost: štiri vodne poti, štiri države, štiri stari imperializmi in štiri rase, ki predstavljajo vse glavne rase Evrope: germansko, ugrofijsko, slovansko in romansko!

Pičla zmaga nove francoske vlade

PONOČNA DEBATA O DEKLARACIJI NOVE SARRAUTJEVE VLADE. ZA DEKLARACIJO JE GLASovalo 306, PROTI PA 34 POSLANCEV, DOČIM SE JIH JE OKOLI 250 ODSTRANILO.

PARIZ, 4. novembra. Sarrautjeva vlada je izročila včeraj parlamentu svojo deklaracijo, o kateri se je razvila okoli ponoči zelo živalna debata, v katero so posegli govorniki vseh parlamentarnih skupin. Kljub vsemu pa debata ni bila strastna, kakor se je pričakovalo, nasprotno, bila je zelo trezna, samo komunisti so skušali ob otvoritvi seje demonstirati. Deklaracija vlade ni bila sprejeta neprijazno, dasi precej hladno. Zelo rezervirano so se zadrževali socialisti, ki so izjavili, da hočejo počakati na de-

janja, preden določijo svoje dokončno stališče. Naposled je po končani debati govoril ponovno ministrski predsednik Sarraut, ki je zagotavljal republikanske stranke, da bo delovala njegova vlada za ohranitev miru in sanacijo državnega gospodarstva. Za njegovim govorom je bilo glasovanje o vladni deklaraciji in zaupnici, ki je bila sprejeta s 306 proti 34 glasovom, dočim se je vzdržalo glasovanja nič manj ko 250 poslancev, kar dokazuje, da je Sarrautjeva pozicija zelo šibka.

Nova vojna napetost v Aziji

JAPONCI UMKAJO ČETE S KITAJSKEGA, DA JIH POŠILJAJO NA MEJE RUSIJE. — RAZBURJENJE V LONDONU.

PEKING, 4. novembra. Japonsko vojno poveljstvo že več dni izpraznjuje zavzete dele onkraj Velikega Kitajskega zidu in pošilja svoje čete v zaledje. Izpraznjen je že tudi Šanghaj. Diplomatski krogi spravljajo nenaden umik japonskih čet v zvezo z ugodnimi odnosi, do katerih je prišlo med Japonsko in Kitajsko ob priliki zadnjih pogajanj. Po najnovejših vesteh se umikajo japonske čete na sever, tako da izgleda, da računa Japonska z nadaljnjim poostrenim konfliktom s sovjetsko Rusijo. Drugi pa zopet naglašajo, da vrši sovjetska Rusija koncentracijo svojih čet ob mandžurski meji.

LONDON, 4. novembra. Nekateri tukajšnji listi poročajo o položaju na Daljnem Vzhodu in naglašajo, da u-

tegne zaradi japonskih aspiracij izbruhniti vojna. Radi teh vesti so razburjeni zlasti laburistični in liberalni krogi Anglije. Diplomatski dopisnik laburističnega »Daily Herald« naglašja, da je bila demisijska kitajskega ministra Sunga sprejeta izredno simpatično, ker je Sung znan kot brezkompromisen kitajski nacionalist. »Daily Chronicle« pa smatra, da novo stališče Japonske, ki na videz popušča napram Kitajski, ne pomeni, da bi Japonska popustila iz pacifiističnih tendenc in da bi morebiti opustila svoje imperialistične načrte, marveč, da ji to diktira strah pred Rusijo. Omenjeno liberalno glasilo se tolaži, da bodo odgovorni faktorji v Kremlju toliko miroljubni, da bodo preprečili vojno med obema oboroženima silama.

Kraljica Marija v Zagrebu

ZAGREB, 4. novembra. Davi ob 8.15 je prispela semkaj z dvornim vlakom Nj. Vel. kraljica Marija. Na kolodvoru so jo slavnostno sprejeli zastopniki oblasti, pred kolodvorom jo je pa pričakovala večtisočglava množica meščanov. Šolska mladina je tvorila špalir do Mesniške ulice. Dopoldne je bila slovesna blagoslovitev azila srednješolcev; obrede je opravil nadškof dr. Bauer. Po svečanostih se je podala kraljica povsod navdušeno pozdravljena v grad. Zvečer bodo velike svečanosti. Kraljica bo ostala v Zagrebu več dni.

Ameriško obvestilo

WASHINGTON, 4. novembra. Ameriška vlada je obvestila Pariz in London, da bo odklop o kupovanju zlata izveden stopnjema in zelo počasi. Amerika bo kupovala zlato samo v zelo majhnih količinah, da bi na ta način mogla znižati dolar in povišati cene brez kakršnekoli nevarnosti in posledic za evropske valute. Tukajšnji politični krogi pa naglašajo, da je odklop o kupovanju zlata samo novi eksperiment predsednika Roosevelta in velja samo za Ameriko, ki namerava s tem doseči zvišanje cen in pojačanje delovne moči. Vrnitve k zlati valuti ne bo, marveč se bo dolar obdržal na višini, ki ustreza stvarnim in dnevnim potrebam ekonomskega življenja.

VELIK POŽAR PRI LITILJ.

LJUBLJANA, 4. novembra. Sinoči je pričelo nenadoma goreti v 50 m dolgem gospodarskem poslopju Ivana Zajca v Šmartnem pri Litilji. Ogenj je uničil poleg pridelkov tudi več strojev. Škoda znaša okoli 152.000 Din. Ogenj je bil najbrže podtaknjen.

CELJSKA LESTVIČARJA V BEOGRADU.

BEOGRAD, 4. novembra. Včeraj sta dospela v Beograd brezposelna slikarska pomočnika France Vergles in France Puklin, ki sta dopotovala iz Celja do Beograda na lestvah. Potovala sta 2 meseca in se bosta vrnila z vlakom v Celje.

ČRNCI NAMESTO FRANCOZOV.

PARIZ, 4. novembra. »Matin« poroča, da je namen potovanja generala Weyganda v južni Maroko, da bi zbral mlade črnce, ki naj bi popolnili francosko armado, ker je ugotovljeno, da bo prihodnje leto na Francoskem precejšnje pomanjkanje rekrutov. Kot prvi kontingent bi pripeljali v Evropo 5000 mladeničev, že v pričetku prihodnjega leta in bi jih kasarnirali v Lyonu.

NAKUPOVANJE ZLATA V LONDONU.

LONDON, 4. novembra. Kontinentalni interesi so kupili včeraj jutraj 200.000 funtov zlata po ceni 11½ nad normalno pariteto. Kupovanja na račun Amerike na tukajšnjem trgu še ni.

Malta zopet angleška kolonija

ZARADI ITALIJANSKEGA IREDEN TIZMA JE VLADA UKINILA USTAVO DOMINIONA IN PROGLASILA PREKI SOD.

LONDON, 4. novembra. Na predvčerajšnjem zasedanju ministrskega sveta so razpravljali o položaju na Malti. Prečitano je bilo poročilo guvernerja z Malte o ukrepih, ki jih je storil proti vedno nevarnejši italijanski propagandi. Vlada je odobrila vse njegove ukrepe, ker je danes Malta najmočnejša flotna baza v Sredozemskem morju, ki štiti pot v Indijo preko Sueskega prekopa. Tudi je vlada da definitiv-

no likvidira italijansko iredentistično propagando, četudi z najenergičnejšimi sredstvi.

LONDON, 4. novembra. Položaj na Malti je izredno resen. Policija in vojaštvo je v stalni pripravljenosti. Razpuščen je parlament in proglašeno je obsedno stanje. Prekinjena je ustava in vso oblast je prevzel guverner Campbell. Tako je Malta zopet postala angleška kolonija.

Bilo kuda Ki-Ki svuda!

Sokolstvo

Brat Engelbert Gangl 60-letnik

skemu stanu, marveč je hotel koristiti tudi svojemu narodu. Zaradi svoje neustrašenosti in zaradi radikalnih nazorov je postal skoro proti svoji volji politik in je bil leta 1908. izvoljen z ogromno večino za zastopnika v kranjski deželni zbor. Nikdar pa ni bil politik v strankinemu smislu in so ga prav radi tega tovariši njegove stranke gledali postrani, ker ga niso razumeli. Bil je brezobziren borec za pravico, borec za pravice delavstva, katerega siromašni položaj je imel priliko spoznati v Idriji, bil je brez-kompromisni nacionalist in najhujši nasprotnik avstrijskega nasilja.

V sokolske vrste je pristopil br. Gangl leta 1902. in že naslednje leto je bil izvoljen za sokolskega funkcionarja in obhajal zato obenem s svojim 60. rojstnim dnevom tudi 30letnico svojega uspešnega sokolskega delovanja. Leta 1910. je bil izvoljen za starostno novo ustanovljene sokolske župe v Idriji, že naslednje leto pa je bil izvoljen za starostno idrijskega sokolskega društva, h kateremu je takrat pristopilo delavstvo. Njegovo nacionalno delovanje je bilo vzrok, da je bil prvi dan, ko je izbruhnila svetovna vojna, mobiliziran, čeprav je bil član deželne zbornice. Po dolgotrajnem prizadevanju njegovih tovarišev pa se mu je posrečilo, da je bil odpuščen iz armade. Nikjer na Kranjskem pa ni mogel dobiti službenega mesta, zato je moral sprejeti službo učitelja na šoli na Proseku pri Trstu, kjer je ostal do okupacije.

Brat Gangl se je nato podal v Idrijo, kjer je preživel svoje najlepše dni. Moral pa se je ločiti od tako mu priljubljene kraja in pobegniti pred Italijani. Ko je prišel na svobodna tla, je bil imenovan za višjega pokrajinskega šolskega nadzornika. Kot dvorni svetnik je bil po polnih 35 letih državne službe leta 1927. upokojen. Kot tak ni šel uživati zaslužnega pokoja, marveč se je s podvojeno silo in svežostjo posvetil sokolskemu delovanju na vseh njegovih področjih.

Vse življenje jubilanta je en sam delovni dan poln ustvarjanja in zlatih sadov. Sokolska ideja mu je postala življenjski smoter. V globino duše je prepričan, da je sokolska misel neizmerne važnosti za napredek našega naroda in naše države. Sokolska načela so mu sveta in po njih se ravna v svojem življenju. Vse svoje moči je dal na razpolago So-

kolstvu. V službo Sokolstva je dal svojo duševnost in ljubezen in zato mu ni nobena žrtev za Sokola prevelika in ne pretežka in nobena pot mu ni predolga. Do podrobnosti je proučil Tyrševo ideologijo ter je vztrajen in neustrašen pridigar njegovega evangelija. Odkar je na čelu jugoslovanskega Sokolstva, so njegove zasluge nepopisne in vse njegovo delovanje, brez katerega se naše Sokolstvo nikdar ne bi povzpelo tako visoko, nikdar ne bi brez njega pognalo na slovenskem jugu tako širokih vej, nikoli ne bi brez brata Gangla razprostrl Sokol tako smelo svojih peruti, se jasno zrcali v geslu: »Ne koristi, ne slavi!«

SOKOL STUDENCI.

Redno telovadbo je pričel Sokol v prenovljeni parketirani telovadnici. Tudi letos se je prijavilo nad 300 otrok, kar je jasen dokaz, da starši vedno bolj uvidevajo pomen sokolske vzgoje. Za dečke je telovadba ob torkih in petkih, za deklice pa ob ponedeljkih in četrtek v popoldanskih urah.

»Potepuhi« na društvenem odru. Letošnja gledališka sezona bo odprta jutri ob 19. z ljudsko predstavo operete »Potepuhi«. Cene so skrajno znižane in zato naj ne zamudi nihče ugodne prilike ogledati si predstavo, ki je vsepovsod in tudi vselej na društvenem odru žela popoln uspeh. Pri opereti pomaga železničarska godba »Drava«.

SOKOL MARIBOR III.

Društveni oder ponovi jutri v nedeljo ob 15. uri v krčevinski šoli vsebinsko in tehnično posrečeno Finžgarjevo »Razvalino življenja«. Članstvo, ki še predstave ni videlo, naj pride v čim večjem številu.

SOKOL TEZNO.

Zanimivo in poučno predavanje. Drevi ob 7. uri bo predaval v šoli na Teznem prof. br. Kenda. Predavanje je za člane in naraščaj obvezno.

SOKOL POBREŽJE.

»Lepo Vido«, času primerno dramo s petjem, vpripori društveni oder jutri v nedeljo ob 16. uri v Renčljev dvorani. Članstvo in prijatelji našega odra vljudo vabljeno!

Župno tajništvo opozarja vse bratske edinice na okrožnico št. 17/33. Edinice, ki bi okrožnice ne prejele, naj sporoče to nemudoma župnemu tajniku!

Jahalni odsek ima jutri ob 8. uri v slučaju lepega vremena vaje, v torek 7. t. m. ob 20. bo sestanek vseh jahalcev v župni sobi v Narodnem domu. Pridite vsi!

Kulturne vesti

Pop Čira in pop Spira

K današnji premieri v gledališču.

Ta »Pop Čira in pop Spira« ni zastoj še danes čtivo na šolah in sploh po vsem pravoslavnem jugu. To prednost sta si »popa« popolnoma zaslužila. Že sam roman nima samo namena izvabiti čitatelju prirčen smeh (smejati se pa na vsak način moraš tema priprostim, naivnim in poštenim popoma in njunima ženama!), temveč predvsem pričara — in to popolnoma verno — tisti čas sredi preteklega stoletja, tisto patrijarhalno življenje v družinah pravoslavnihih popov v Banatu. Vse te njihove materialne in duševne dobrine, tisti idilični, samozadovoljni mir sredi vasi, ki ga le vsako leto dvakrat moti kak nov prišlec in pa tista značilna starinska ura, ki po kosilu ob treh odbije — 15! Sremac, znani in tudi izven domačih meja priznani srbski pripovednik je sijajno zadel kolorit vsega tega dogajanja, ki je prav radi svoje ogromne malenkosti, neskončno smešno.

V tem slikanju je Sremac močno podoban velikim ruskim literarnim ljudem. Vsem se kaže njegovo izredno ostro oko, ki spretno opazuje: v samem risanju figur, v pobožnem in copatarskem Čiri in v ogromnem, velikanskem debeluhu Spira, ki je baje nekoč pojedel tekot nekaj minut ogromno košaro krofov, zraven pa — kot bi trenil — popil skoro tri cele litre vina. Povsod čutiš Sremčevu veliko oblikovalno moč: v jezičnih, podpihujočih in vendar dobrih popadijah, v premetenem cerkovniku Arkadiju, čigar bistri um je obvaroval prečastitega očeta Spira že pred marsikatero nerodnostjo, v kmečki nevesti Julii ter »fini« gospodini Melaniji, ki begati svojo, v bečkere-

krojeno dušo s prekrasnim romanom »Rinaldo Rinaldini«, v vaških klepetuljah, ki delajo iz muhe slona, v gozdu tistih dobrih banatskih ljudi, ki za božjo voljo ne črhnejo besed »zabava«, »to ni mogoče« ali »hišnik«, temveč spada k bon-tonu, da reko: »Unterhaltung«, »Ist das möglich« ali »Hausmeister«.

Dramatizator Božidar Kosar se je držal še dosti trdno romana ter je skrbel za scenične efekte.

O sami fabuli bi se dalo pisati mnogo, na kratko pa je tale: V neko banatsko vas pride nov, mlad učitelj. Ker je v obeh popovskih družinah te vasi za možitev godno dekle, se prelevita oba sicer tako tiha in prijateljska doma po izrednih zaslugah jezikov obeh popovskih žen mahoma v bojišče. Pride celo do pretepa, ki rodi tako potrebno kulminacijo — izbit zob. Končno se izteče vse dobro: obe dekleti dobita svojega ženina, po kosilih sta spet skupaj obe družini — kjerkoli že — pišč in jedo, ko da ničesar ni bilo... Le pop Čira ima en jol manj — to pa tudi ni taka nesreča...

Mariborsko uprizoritev je pripravil Hinko Tomašič, popa igrata Gorinšek in Harastovič, ženi Dragutinovičeva in Zakrajškova, sicer še nastopijo Kraljeva, Savinova, Starčeva, Udovičeva, Gorinškova, Barbičeva, Založnikova, Tovornikova, Rasberger, Blaž, Tovornik in Medven.

D. G.

»Dom in svet«, 7-8. V dvojnem zvezku, ki je izšel te dni, prinaša mesečnik Etbina Bojca esej »Mladina ob svetovni vojni«, Narte Velikonja povest »Pomlad«, Joža Kastelica pesmi »Carmina passionalis«, Tineta Debeljaka obširno studio o pisatelju Ivanu Preglju ob njegovi živ-

PRAVI DOMAČI IZDELEK

ljenjski petdesetletnici, Silvestra Škerla črtico »Bukovski demon med idilo in grotesko«, Jakoba Šolarja »Iz Pregljeve delavnice« in nadaljevanje Antona Breznika razprave »O časnikarski slovenščini«, Razglednik obsega ocene knjig: Miška Kranjca »Predmestje«, Antona Ocvirka »Levstikov duševni obraz«, Toma Zupana »Kako Lenka Prešernova svoje brata pesnika popisuje«, Jože Glonarja »Slovenische Erzähler«, Jo van Amers-Küllerjeve »Upornice«, Kristiana Elsterja »Sodnikova hiša ob fjordu«, Petra Dörflerja »Krivični vinar«, Stefana Zweiga »Marija Antoinetta«, Renéja Füllp-Millerja »Sveti Satan«, Pavla Agostona »Vak völgj ölen igy zsolozsmázog«, v Zapiskih Steletov opis »Ivan Meštrovič« in Škerlev »Nekaj o izdajanju knjig«.

Anton Ocvirk: Razgovori. Slovenske poti, zvezek IX.-X. Strani 172. Tiskovna zadruga v Ljubljani, 1933. Te dni je izdala T. Z. v lični opremi Ocvirkove »Razgovore«, ki so plod njegovih pariških obiskov pri sedmih pisateljih svetovnega slovesa. Po uvodu, ki govori o nastanku in smernicah knjige, slede razgovori z Andréjem Gideom, Leonom Šestovom, Georgesom Duhamelom, Nikolajem Berdijajevom, Andréjem Maurroisem, Aleksejem, Andréjem Remizovim in Paulom Hazardom. Pri vsakem je tudi slika. — Knjigo zaključuje imensko kazalo. O tem vsekakor svojevrstnem delu v slovenskem slovstvu bomo še spregovorili.

Fran Roš: Zvesta cela. Povest. Strani 128. Vodnikova družba v Ljubljani, 1933. Znani celjski pisatelj Fran Roš je napisal zanimivo knjigo izza dni svetovne vojne in bojev za Koroško. Založnica jo je lepo opremila. Poročali bomo o njej skupaj s knjigami Vodnikove družbe.

Dr. Jakob Aleksič: Stanovska država. Po načelih okrožnice »Quadragesimo anno«. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, 193. Strani 88. Po dr. Emila Stefanoviča »Staleški državi« smo dobili v kratkem razdobju že drugo brošuro, ki obravnava problem stanovsko namesto strankarsko urejenega parlamenta in s tem tudi države kot take. Dočim je pa dr. Stefanovič gradil svoj načrt iz svobodne teorije, je dr. Aleksič izhodišče papeževa okrožnica »Quadragesimo anno«, torej katoliško gledanje sodobnosti in bližnje bodočnosti. Knjiga obsega: Predgovor, Individualizem-kolektivizem, Kaj je vprašanje, (Individualistični človek, Kolektivistični človek, Občestveni človek). Idejne stanovske reforme, (Glas vpijočega, Člo večanske pravice, Reforma posestnih razmer, Reforma socialnih oblik, Obnova pravi), Načrt stanovske družabne reforme (Splošna načela, Gospodarska reforma, Socialna reforma, Prehodne dolžnosti in naloge.) Literatura. Brošura se dobi pri založnici ali v knjigarnah in stane 12 Din.

E. L. Gangl: Tyrševo poslanstvo. Sokolska knjižnica 10. Strani 52. Ljubljana 33. Prvi podstarosta SKJ je opravil s to brošuro koristno delo: podal nam je celotno duhovno podobo idejnega ustanovitelja Sokolstva dr. Miroslava Tyrša. V razpravi obravnava v osmih poglavjih: Tvorbo genialnega duha, Tyršev narodni program, Tryša in Masaryka, Tyrša in Jugoslovane, Po Tyrševih stopnjah, Pota in smotre slovanskega Sokolstva, Ideje in življenje in Bistvo jugoslovanskega Sokolstva. Brošuro krasi tudi Tyrševa slika.

PERJE

sivo, čohano kg
Din 25-
Pol puh bel
kg Din 95-
Puh siv
kg Din 100-
Puh bel,
najfinejši kg
Din 220-
Vse kemično
očušeno!

**Eksportna hiša
Luna', Maribor**

**Karo
čevlji**

so sedaj

Gosposka 13**Za vse brez izjeme!**

Kdor se hoče
prijetno zaba-
vati, biti po-
ceni postrežen
z dobrimi jedili in okusno kapljico, naj ne pozabi na
gostilno Kosič, tik novih vil
na koncu Koroščeve ulice.

Najstarejše, najsolidnejše podjetje

C. PICKEL

tovarna cementnih izdelkov, d. z o. z.

nudi po konkurenčnih cenah: betonske cevi, stop-
nice, raznovrstni umetni kamen za tlak, cement,
apno, kameninaste cevi, ploščice za oblaganja sten,
strešno lepenko, izolacijske plošče, asfalt itd. —
Le najboljšo blago! 2934

Tovarna:

Maribor, Koroščeva ulica št. 39
Vrbanova ulica št. 60

NAZNANILO!

Cenjenim gostom vljudno naznanjamo, da sva prevzeli
gostilno Cesta na Brezje št. 8. Točili bova samo pri-
stno vino. Ob vsakem dnevnem času topla in mrzla
jedila cenj. gostom na razpolago. — V nedeljo, dne
5. novembra

otvoritveni koncert

Za obilen obisk se priporočata
Berta Baumgartner in Bella Frizzi.

„ZEPHIR“ PEČI

edini ekonomični sistem čisto higijenskega kurjenja z drvmi.

Nenadomestljive z ozirom na
**štedljivost, udo-
bnost, higijeno,
snažnost.**

10 greje sobo **24**
kg drv ur

Proizvod:

„ZEPHIR“
tovarna peči d. d.
Subotica

Zahtevajte brezplačne prospekte!

Edino tovarniško zastopstvo

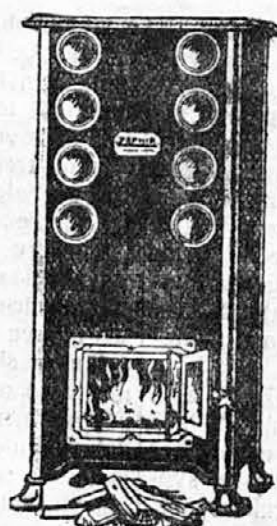
V Mariboru:

Pinter & Lenard

V Celju:

D. Rakusch

V Ljubljani:

Venceslav Breznik**POSJOJILNICA R. Z. Z O. P. MARIBOR, NARODNI DOM**

Ustanovljena l. 1882.
Stanje hranilnih vlog 70 milijonov Din
Rezervni zakladi 8.800.000 Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje
najkulantneje. — Rentni davek plačuje iz svojega.

Gurmani — na plan!

Že prve dni po otvoritvi naše gostilne se je izkazalo, kako pri-
ljubljene so naše kuhinjske specialitete, kakor: **gjuvedž iz
perutnine** (?) nadalje raznovrstna perutnina, pripravljena na
najrazličnejše načine, potem **domače klobase, meso iz tunke** ter
drugi čudeži kuhinjske umetnosti, ki prijaajo najbolj razvajanemu
želodcu. — Te dobrote pa dostojno zalijete z izbrano kapljico
vseh vrst. — Dobrodošli!

Gostilna „Jeruzalem“, Vetrinjska ul. 3, (v hiši g. Kirbiša).

Otvoritev**trgovine s klobuki**

V hiši slikarskega mojstra J. Lorberja, **Maribor, Vetrinjska
ulica 5** je otvorila podpisana s 30. oktobrom

trgovino s klobuki

Priporoča se cenjenemu občinstvu in jamči za dobro postrežbo
Anka Auer.

Restavracija v St. Ilju

se odda s 15. novembrom 1933 na račun solidni,
sposobni moči, katera mora voditi kuhinjo samostojno
na svoj račun. — Ponudbe z navedbo referenc
na J. Bauman St. Ilj. 4213

Trgovsko naobražen**knjigovodja**

z mnogoletno prakso na vodilnih mestih v banki in
tekstilni industriji, vešč vseh pisarniških poslov, iz-
kušen v davčnih, carinskih in zavarovalnih zadevah
prevzame celodnevno ali tudi le poldnevno zaposlenje
Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Fidus«. 4214

Čitajte „Večernik“!**Izkoristite
trenutno zares
najnižje cene!**

Na primer:

Blago za plašče . . . od Din 29.- naprej

Blago za obleke . . . „ 28.- „

Flanele . . . „ 10.- „

Zamet (velika moda) . . . „ 25.- „

Nadalje velika izbira v double-flanelah,

pyjamah (flanele za pyjame), svili l. t. d.

DOLČEK & MARINI

MANUFAKTURNA TRGOVINA

MARIBOR, GOSPOSKA 24**Ovčja volna****„Kluft“**

10 dkg Din 13.—, 4krat
zvita, skoraj neraztrgljiva
za kratke in dolge noga-
vice.

„Gelbschild“

10 dkg Din 18.—, 4krat
zvita, mehka in izdatna, za
sviterje in jopice.

„Friesia“

5 dkg Din 10.—, 2krat
zvita v vseh barvah, pri-
pravna za čepice in bluze.

Partijska volna

5 dkg 5 Din, ostanki zelo
poceni.

C. Büdefeldt**Maribor, Gosposka 4****Znižali smo
ceno knjigi****„Prokletstvo ljubezni“**

**od Din 35.- na
Din 23.-**

**Dobite jo v upravi Jutra in Večernika
v Mariboru, Gosposka ulica šte. 11**

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR**Centrala: MARIBOR**

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice

Podružnica: CELJE

nasproti pošte, prej JUZNOSTAJERSKA HRANILNICA

Sprejema **vloge na knjižice in tekoči
račun** proti najugodnejšemu obrestovanju

Najbolj varna naložba denarja, ker **jamči za vloge** pri tej hranilnici **Dravska banovina** s celim
svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno